

Försäkringsvillkor

Privatägd kapitalförsäkring med traditionell förvaltning

Försäkringsvillkor 8000
Försäkringsvillkoren gäller för försäkringar
tecknade från och med 2015-02-01.
Senast uppdaterad 2024-04-01.
Folksam ömsesidig livförsäkring

Innehåll

Försäkringsavtalet	4
Allmänt	4
Försäkringsgivare.....	4
Försäkringstagare och försäkrad	4
Förmånstagare.....	4
När försäkringen börjar gälla	4
Ångerrätt	4
Oriktiga uppgifter	5
Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen	5
Överlåtelse, belåning, pantsättning och återköp	5
Försäkringstagarens uppsägningsrätt	5
Inskränkningar i försäkringens giltighet	6
Force majeure	7
Premie	8
Premieinbetalning	8
Avbruten premieinbetalning.....	8
Bestämmande av premie och försäkringsbelopp.....	8
Återbetalning av premier	8
Försäkring med traditionell förvaltning	9
Placering av premie.....	9
Garanterat försäkringsbelopp	9
Överskott och försäkringskapital	9
Kollektiv konsolideringsgrad.....	11
Utbetalningsbelopp	11
Efterlevandeskydd	11
Återbetalningsskydd	11
Riskpremier.....	12
Förmånstagarförordnande	12
Generellt förmånstagarförordnande	12
Särskilt förmånstagarförordnande.....	12
Särskilt livsfallsförordnande	13
Förfoganderätt	13
Omyndig försäkringstagare eller försäkringstagare som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare	13
Avstående.....	13
Återköp	13
Utbetalning	14
Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall	14
Utbetalning vid dödsfall	14
Ändring av utbetalningstid.....	15
Förtida uttag	15
Uppskjutet uttag	15
Förlängning av utbetalningstid.....	15
Avkortning av utbetalningstid	15
Ändring från periodisk/temporär till engångsutbetalning	15
Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser	15
Utbetalningstermin.....	15
Anmälan vid dödsfall	15
Avgifter och skatter	16
Avgifter	16
Skatter	16

Övrigt	16
Årlig information	16
Behandling av personuppgifter	16
Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism	17
Om vi inte skulle komma överens	17
Vi vill att du ska vara nöjd.....	17
Vänta inte för länge.....	18
Begreppsförklaringar	19

Försäkringsavtalet

Allmänt

Privatägd kapitalförsäkring med traditionell förvaltning, nedan kallad försäkringen, kan tecknas av fysiska personer.

Försäkring kan tecknas från och med den månad den försäkrade har fötts och till och med den månad den försäkrade fyller 80 år. Försäkringstiden, inklusive utbetalningstiden, ska vara lägst 10 år.

Utbetalning kan ske vid avtalad slutålder, så kallat livsfall, och vid den försäkrades dödsfall. Läs mer under *Utbetalning*.

För försäkringsavtalet gäller dessa försäkringsvillkor, försäkringsavtalslagen (2005:104) och svensk lag i övrigt samt vad som anges i försäkringsbeskedet.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585, i dessa försäkringsvillkor benämnt Folksam. Huvudkontorets adress är Folksam, 106 60 Stockholm. För mer information om bolaget, gå in på folksam.se eller kontakta närmaste Folksamkontor.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08 – 408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771–42 33 00

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Försäkringstagare och försäkrad

Försäkringstagaren är den som äger försäkringen. Den försäkrade är den person som har sitt liv försäkrat.

Försäkringstagarens rätt att förfoga över försäkringen enligt dessa villkor kan vara begränsad på grund av pantsättning eller oåterkalleligt förmånstagarförordnande.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen, se

Förmånstagarförordnande.

När försäkringen börjar gälla

Folksams ansvar inträder när försäkringstagaren har ansökt om försäkring, eller antagit ett anbud från Folksam, samt första premien eller engångspremien är betald, om försäkringstagaren inte har begärt att försäkringen ska träda i kraft vid ett senare tillfälle. Om försäkringen ska träda i kraft senare, inträder Folksams ansvar vid den tidpunkten.

Folksam skickar ett försäkringsbesked till försäkringstagaren som en bekräftelse på försäkringsavtalet. Försäkringen börjar inte gälla förrän första premien är betald.

Försäkringsavtalet gäller till dess att utbetalningarna från försäkringen upphör.

Ångerrätt

Om du ångrar att du ingick avtalet/tecknade försäkringen, kan avtalet/den avslutas omedelbart om du muntligen eller skriftligen meddelar detta till Folksam inom 30 dagar från det att du får kännedom om att försäkringsavtalet kommit till stånd.

Återbetalning sker då av det lägsta av, å ena sidan, gjord inbetalning på försäkringen eller, å andra sidan, aktuellt värde på försäkringsavtalet. Avdrag görs för eventuella kostnader för försäkringsskydd och avkastningsskatt, kostnader för den tid försäkringen varit gällande samt kostnader hänförliga till avtalets ingående.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundas på de uppgifter som försäkringstagaren och den försäkrade har lämnat till Folksam. Om någon uppgift som försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat är oriktig eller ofullständig, gäller vad som anges för sådant fall i försäkringsavtalslagen och i dessa villkor.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktiga uppgifter hade lett till förhöjd premie nedsätts försäkringsbeloppet i motsvarande mån. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte. Återköpsvärde beräknas efter det dödlighetsantagande som skulle ha gällt om riktiga uppgifter hade lämnats.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksams betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen. Sådant återköpsvärde beräknas efter den högsta så kallade dödlighetsförhöjning, som Folksam tillämpar för sådana försäkringsrisker. Återköpsvärde beräknas efter det dödlighetsantagande som skulle ha gällt om riktiga uppgifter hade lämnats.

Folksams rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksams rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet är begränsad. Ändring kan ske om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet. En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information. Folksam kan ändra nivå och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Normalt sker det vid slutet av en premieperiod och ändringen träder då ikraft vid nästa premieperiod.

För försäkring med traditionell förvaltning finns vidare en rätt till ändring bland annat om den behövs för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker samt i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagarkollektivet.

Överlåtelse, belåning och pantsättning

Överlåtelse

Försäkringen får överlätas till annan fysisk eller juridisk person under förutsättning att hinder inte föreligger mot överlåtelsen enligt lag. Vid överlåtelse av försäkring från fysisk person till juridisk person kan inte fortsatt premieinbetalning ske på försäkringen.

Belåning och pantsättning

Försäkringen får belånas och användas som pant. Belåning kan dock inte ske hos Folksam.

Panthavaren har rätt att ta försäkringen i anspråk enligt vad som följer av lag och pantavtal. Den som påfordrar utbetalning i egenskap av panthavare ska kunna styrka sin rätt till panten.

Försäkringstagarens uppsägningsrätt

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringen och avsluta premieinbetalningen. Återköp kan dock göras tidigast från och med det andra försäkringsåret. Läs mer under *Återköp*.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

Försäkringstagaren är skyldiga att på Folksamns begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på Folksamns frågor. Anmäl även ändrade förhållanden. Försäkringstagaren är skyldig att snarast meddela oss när det sker en ändring av förhållanden som är av betydelse för försäkringen. Exempel på sådana förändringar är om försäkringstagaren flyttar utomlands och får en annan skattehemvist eller får en ny befattning, till exempel riksdagsledamot, som innebär att du ska anses som PEP, person i politiskt utsatt ställning. Om någon uppgift som lämnats är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges under *Oriktiga uppgifter*. Har sådan uppgift lämnats av den försäkrade gäller detsamma som om denne varit försäkringstagare.

För försäkring gäller nedan angivna inskränkningar. Om försäkringen enligt dessa bestämmelser inte gäller föreligger inte någon rätt till återbetalning av premier. Däremot föreligger rätt till försäkringens återköpsvärde inklusive tilläggsbelopp. Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Särskild riskfylld verksamhet

Riskfyllda yrken och uppdrag

Försäkring omfattar inte dödsfall som drabbar försäkringstagaren då denne, genom sitt arbete eller inom särskild verksamhet eller industri, utsätts för en större risk än normalt.

Exempel på sådan verksamhet är när försäkringstagaren är verksam:

- på oljeplattform
- med att säkra eller skydda annan person eller egendom eller liknande särskilt riskfylld verksamhet
- som stuntman, luftakrobat eller liknande
- i yrkesmässig motorsport.

Sport och idrott

Försäkring omfattar inte dödsfall till följd av att försäkringstagaren har deltagit i sport, idrotts tävling eller träning vid verksamhet där försäkringstagaren uppburit inkomst/bidrag (bidrag från sponsorer jämställs med inkomst) och som bedrivs av idrottsgymnasium, folkhögskola, högskola eller liknande utbildning med idrottsinriktning, idrottsförbund eller annan idrottsförening/idrottsklubb än korporationsförening.

Försäkringen gäller inte heller vid dödsfall till följd av deltagande i sport och idrott, expediti- eller äventyrsaktivitet eller annan riskfylld sysselsättning som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet.

Exempel på sådan sysselsättning är när försäkringstagaren:

- utövar kampsport där slag, sparkar eller motsvarande ingår
- deltar i expediti- eller äventyrsverksamhet
- klättrar på berg, is, klippa, eller glaciär
- bedriver fallskärmshoppning, drak-, glid-, skärm-, ballong- och segelflygning, bungee jump eller liknande
- bedriver dykning på större djup än 30 meter, ensamdykning, dykning utan ytorganisation eller is-, vrak- eller grottdykning.

Själv mord

Innan ett år förflutit från det att försäkringen trädde i kraft gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits utan tanke på självmordet.

Flygning

Försäkring gäller vid alla slag av flygning om försäkringstagaren är passagerare.

Försäkringen omfattar inte dödsfall som inträffar under eller i samband med att försäkringstagaren är förare eller har annan befattning ombord vid:

- militär flygning
- avancerad flygning
- yrkesmässig provflygning
- flygutbildning
- privatflygning utanför Europa eller
- flygning för flygbolag som inte har koncession i Sverige, Norge, Danmark, Finland eller Island.

Grov vårdslöshet

Ersättning från försäkring kan sättas ned helt eller delvis om försäkringstagaren drabbas av dödsfall som föranletts av att försäkringstagaren varit grovt vårdslös, till exempel genom påverkan av alkohol, annat berusningsmedel, narkotiska preparat eller dopningspreparat eller genom påverkan av läkemedel, som inte har använts i medicinskt syfte enligt läkares ordination.

Eventuell ersättning kan också sättas ned helt eller delvis om det kan antas att försäkringstagaren företagit en handling eller underlåtit att handla med vetskap om att handlingen eller underlåtenheten att handla innebar en betydande risk för att försäkringstagaren skulle drabbas av dödsfall.

Krig och politiska oroligheter

Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksams ansvar och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie).

Deltagande i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige

Försäkring omfattar inte dödsfall då försäkringstagaren deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, krigsliknande händelser eller politiska oroligheter utanför Sverige.

Försäkring gäller inte heller för dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militärt FN-uppdrag räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om försäkringstagaren vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att försäkringstagaren själv deltar, gäller följande. Försäkring omfattar inte dödsfall som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Om kriget eller oroligheterna bryter ut medan försäkringstagaren vistas i området gäller försäkring de första fyra veckorna. Däremot gäller begränsningen genast om försäkringstagaren beger sig till ett område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder.

Försäkring gäller inte heller vid dödsfall som inträffar inom tolv månader efter sådan vistelse och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Atomkärnprocess

Försäkring omfattar inte dödsfall som orsakats direkt eller indirekt av atomkärnprocess.

Terroristhandling

Försäkring omfattar inte dödsfall som förorsakats genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Terroristhandling är en handling som inbegriper men inte är begränsad till användning av tvång eller våld och/eller till hot om tvång eller våld av en person eller grupper av personer. Den utförs av någon som antingen handlar ensam, för en organisations eller statsmakts räkning eller i förbindelse med en organisation eller statsmakt. Handlingen begås av politiska, religiösa, ideologiska eller etiska skäl, inklusive avsikten att påverka statsmakt och/eller att framkalla fruktan i allmänheten eller någon del av allmänheten.

Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäligen kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terroristhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

Premie

Inbetalningar som görs på en försäkring kallas premier.

Försäkringar kan tecknas med olika premiebetalningssätt:

- engångspremie
- löpande engångspremie.

Vilket premiebetalningssätt som gäller framgår av försäkringsbeskedet.

Folksam kan ha begränsningar för lägsta och högsta premie per försäkringsavtal och per försäkrad i Folksam. Begränsningarna framgår av förköpsinformationen, som finns på folksam.se.

Premieinbetalning

Premieinbetalning kan ske från och med den månad den försäkrade har fötts och fram till månaden före påbörjad utbetalning, dock senast till 90 år.

Särskilt för försäkring tecknad före 2016-06-01

Premieinbetalning kan ske som längst till och med månaden före utbetalning, dock senast 88 år.

Avbruten premieinbetalning

Försäkringstagaren kan avbryta premieinbetalningen när som helst för försäkring med löpande engångspremie.

Avbruten premieinbetalning innebär att dittills inbetalda premier ligger till grund för återbetalningsskyddet.

Bestämmande av premie och försäkringsbelopp

För försäkring med engångspremie:

En engångspremie innebär att premien betalas vid ett enda tillfälle. Utifrån den inbetalda premien bestäms ett garanterat försäkringsbelopp. Folksams antaganden vid premiebetalningstillfället bestämmer hur stort garanterat försäkringsbelopp en premie ger.

För försäkring med löpande engångspremie:

För varje inbetald premie bestäms ett delförsäkringsbelopp. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga garanterade försäkringsbeloppet. Folksams antaganden, vid varje premiebetalningstillfälle, bestämmer hur stort garanterat försäkringsbelopp en premie ger.

Antagandena om dödlighet, ränta, skatt och kostnader kan förändras. För de framtida premierna kan det därför inte, i förväg, lämnas någon utfästelse om det garanterade försäkringsbeloppets storlek.

Återbetalning av premier

Vid avtalad slutålder, livsfall

Om återbetalning ska göras från Folksam av premie som inbetalats för tid efter utbetalningsmånaden ska Folksam återbetala premien. Om den återbetalda premien har påverkat försäkringsbeloppet korrigeras försäkringsbeloppet innan nästa utbetalning sker.

Vid dödsfall

Om inbetalning av premie *sker för* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen som inbetald premie och ska inte betalas tillbaka.

Om inbetalning av premie *sker för tid efter* dödsfallsmånaden anses den inbetalningen inte som premie och ska betalas tillbaka till dödsboet. Om återbetalning ska göras från Folksam och inbetalningen påverkat försäkringen ska Folksam återbetala premien innan eventuell utbetalning till förmånstagare och försäkringsbeloppet korrigeras innan nästa utbetalning sker.

Försäkring med traditionell förvaltning

Vid traditionell förvaltning är det Folksam som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag.

Målet för förvaltningen i Folksam är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. För förvaltningen gäller bland annat placeringsreglerna i försäkringsrörelselagen (2010:2043), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksams egna regler för miljö- och etikhänsyn.

Den största risken för ett livförsäkringsbolag är att inte långsiktigt kunna täcka de garanterade försäkringsbeloppen. För att minimera denna risk tas särskild hänsyn till försäkringarnas löptid vid sammansättning av placeringstillgångarna.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån, även vid mycket negativ utveckling av finans- och försäkringsmarknaderna, får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet. Folksam ser löpande över livslängdsantagandena.

Folksams styrelse fastställer varje år placeringsriktlinjer. I dessa anges hur tillgångarna skall fördelas mellan de olika tillgångsslagen.

Placering av premie

Preliminär fördelning av återbäring kan tidigast ske efter det att en premie har inkommit till Folksam och placerats på försäkringen. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast räknat från det att Folksams försäkringsansvar inträtt, se *När Försäkringen börjar gälla*.

Garanterat försäkringsbelopp

För varje inbetald premie bestäms ett delförsäkringsbelopp beräknat med de antaganden om ränta (garantiränta), dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt som gäller vid varje premieinbetalningstillfälle. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga garanterade försäkringsbeloppet. För aktuell garantiränta, se folksam.se.

Antaganden om ränta

Räntan antas till en viss procentsats, från vilken avdrag sker för avkastningsskatt och driftskostnader.

Antaganden om dödlighet

Antaganden om genomsnittlig dödsfallssannolikhet beräknas med tillgänglig statistik, med hänsyn tagen till försäkringstagarnas ålder samt osäkerheten om deras faktiska livslängdsutveckling.

Antaganden om kostnader

Antaganden om driftskostnader syftar till att täcka Folksams verkliga kostnader, med hänsyn tagen till osäkerheten om utvecklingen. Belastning för driftskostnader görs på premien och genom avdrag på räntan, samt i vissa fall förhöjning av dödlighetsantagandet. Vid beräkning av försäkringskapitalet används andra driftskostnadsbelastningar. För att bedriva försäkringsverksamhet krävs att bolaget har ett visst kapital utöver tillgångar som krävs för skuldtäckning. Vid bestämmande av försäkringsbelopp kan därför en belastning ske på varje premie.

Antaganden om avkastningsskatt

Avdrag för avkastningsskatt följer av gällande regler för beskattning av försäkringstagarnas medel i livförsäkringsbolag. Om reglerna ändras kan det leda till lägre eller högre försäkringsbelopp för såväl tidigare gjorda som kommande premieinbetalningar.

Överskott och försäkringskapital

Om utvecklingen av dödlighet, driftskostnader, avkastningsskatt och kapitalavkastning totalt sett blir gynnsammare än vad som antagits när det garanterade försäkringsbeloppet beräknats uppstår ett överskott.

En försäkring med traditionell förvaltning berättigar till en andel av överskottet. Överskottet fördelas på försäkringar med hjälp av bland annat den återbäringsränta som används när försäkringskapitalet beräknas. Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsgraden. Återbäringsräntan kan variera mellan olika delbestånd. Återbäringsräntan kan variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett.

Försäkringskapitalet är försäkringens aktuella värde vid var tidpunkt med hänsyn till:

- premieinbetalningar
- utbetalningar
- återbäringsränta
- återköp
- riskpremie, kostnad för återbetalningsskydd vid dödsfall
- avdrag för driftskostnader
- avdrag för avkastningsskatt
- att försäkringen ändras, eller upphör, vid försäkringstagarens dödsfall.

En försäkrings andel av överskottet motsvaras av skillnaden mellan försäkringskapitalet och det beräknade värdet av Folksamns garanterade förpliktelser enligt försäkringsavtalet med senast gällande antaganden.

Överskott är inte garanterat, vilket innebär att överskottet kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksamns solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet. Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp ska Folksam säkerställa att återköpet varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet.

Om återköp sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara värdet. För inbetalda premier gäller motsvarande om återköp sker inom 15 år från tidpunkten för inbetalning.

Det återköpsbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp om Folksamns konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet är lägre än den vid var tid gällande nivån (marknadsvärdesjustering). Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Överskott under utbetalningstid

Försäkringen tilldelas överskott i form av återbärning, som utbetalas som ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet räknas fram vid utbetalningstillfället och omprövas sedan löpande, dock minst en gång per år, under den tid som försäkringen betalas ut. Beloppet kan både öka och minska. Så här räknas det fram:

Exempel – Tilläggsbelopp

Det totala utbetalningsbeloppet jämförs med det garanterade försäkringsbeloppet.

Om det totala utbetalningsbeloppet är större än det garanterade försäkringsbeloppet, betalas ett tilläggsbelopp ut.

Det totala utbetalningsbeloppet	Tilläggsbelopp
	Det garanterade försäkringsbeloppet

Fördelat på förväntat antal utbetalningar.

Beräkning av tilläggsbelopp

Om överskott uppstått under försäkringstiden, kan detta berättiga till utbetalning av tilläggsbelopp utöver garanterat försäkringsbelopp. Eventuellt tilläggsbelopp beräknas när utbetalning från försäkringen ska påbörjas.

Kollektiv konsolideringsgrad

Kollektiv konsolidering räknas fram som tillgångar enligt marknadsvärde i förhållande till de totala åtagandena till Folksamns kunder. I princip ska 100 procent konsolideringsgrad innebära en exakt täckning.

Den kollektiva konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Målnivån för den kollektiva konsolideringen är 112 procent. Målet för konsolideringsgrad fastställs av Folksamns styrelse. Återbäringsräntan fastställs så att konsolideringsgraden ligger mellan 100 och 120 procent. Återbäringsräntan omprövas en gång i månaden och dess nivå beslutas av Folksamns verkställande direktör. Återbäringsräntan kan variera för olika delbestånd.

Om den kollektiva konsolideringen överstiger den övre gränsen (120 procent) i mer än tolv månader ska en plan tas fram med syfte att återställa konsolideringen till en nivå inom intervallet inom tolv månader. Om den kollektiva konsolideringen understiger den nedre gränsen (100 procent) i mer än sex månader ska en engångsreallokering (engångsåtertag av återbäring) ske inom arton månader. En engångsreallokering ska syfta till att den kollektiva konsolideringen når nivån 104 procent.

Folksamns konsolideringsgrad och ekonomiska ställning i övrigt framgår av Folksamns årsredovisning, som finns på folksam.se.

Utbetalningsbelopp

Vid avtalad slutålder, livsfall

Utbetalningsbeloppet består av ett garanterat försäkringsbelopp och ett eventuellt tilläggsbelopp, på grund av överskott.

Under utbetalningstiden räknar Folksam om tilläggsbeloppet löpande, dock minst en gång per år.

Vid dödsfall

Vid den försäkrades död fastställs, när det finns fler förmånstagare, varje förmånstagares andel av försäkringskapitalet som hör till försäkringen.

Om den försäkrade avlider *före* påbörjad utbetalning höjs försäkringskapitalet och det garanterade försäkringsbeloppet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent. Utbetalning sker till förmånstagare enligt avtal – periodiskt eller som ett engångsbelopp.

Om den försäkrade avlider *under* utbetalningstiden, höjs försäkringskapitalet och det garanterade försäkringsbeloppet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent. Utbetalningarna sker till förmånstagare under resterande avtalad utbetalningstid. Med resterande utbetalningstid avses den avtalade utbetalningstiden, minskad med tid för redan gjord utbetalning från försäkringen.

Folksam räknar om tilläggsbeloppet per den första i månaden efter dödsfallet. Fortsatt omräkning görs därefter löpande, dock minst en gång per år.

Om Folksam återkräver belopp som utbetalats för tid efter den försäkrades dödsfallsmånad ska som huvudregel återkravet ha reglerats innan eventuellt återbetalningsskydd kan börja betalas ut. I normalfallet ska inte någon lägsta beloppsgräns gälla för storleken på återkravet.

Efterlevandeskydd

Återbetalningsskydd

Försäkringen tecknas med ett återbetalningsskydd som innebär att om den försäkrade avlider höjs försäkringskapitalet och det garanterade försäkringsbeloppet vid dödsfallstidpunkten med 1 procent.

Försäkringstagaren kan inte välja bort återbetalningsskyddet.

Försäkring med återbetalningsskydd kan gälla längst till och med att den försäkrade fyller 90 år.

Riskpremier

För återbetalningsskyddet betalar försäkringstagaren en riskpremie baserat på den del av återbetalningsskyddet som överstiger försäkringskapitalet. Riskpremien är individuell och beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikhet för dödsfall vilket i sin tur beror på den försäkrades ålder. Antaganden om dödlighet kan ändras.

Se aktuella riskpremier i prislistan, som finns på Mina sidor på folksam.se.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen eller övertar äganderätten till försäkringen.

Generellt förmånstagarförordnande

Det generella förmånstagarförordnandet gäller i nedan angiven ordning:

1. Försäkringstagarens make/registrerade partner/sambo.
2. Försäkringstagarens arvsberättigade släktingar.

Ovanstående generella förordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall om inte försäkringstagaren anmält annat förordnande eller skriftligen anmält att försäkringen ska gälla utan förmånstagarförordnande. När försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande gäller vid försäkringstagarens dödsfall att försäkringsbeloppet eller försäkringen vid försäkring på annans liv, tillfaller försäkringstagarens dödsbo.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo avses sambo enligt sambolagen (2003:376) där ingen av samborna är gift. Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Om försäkringstagaren avlider tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, förmånstagarare. Om vid försäkringstagarens död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagarare tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, försäkringstagarens dödsbo.

Särskilt förmånstagarförordnande

Du eller efter ditt dödsfall förmånstagarare med förfoganderätt, har rätt att ändra förmånstagarare genom att göra ett särskilt förmånstagarförordnande.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt förmånstagarförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Förmånstagarförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förordnande till make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår. Detta gäller även vid förordnande av typ ”min make NN”. Förordnande till make som endast angivits med namn gäller oavsett om äktenskapet består eller inte.

Med sambo avses sambo enligt sambolagen (2003:376) där ingen av samborna är gift. Förordnande till förmån för sambo förfaller om samboförhållandet upphör. Detsamma gäller om förordnandet är av typ ”min sambo NN”. Förordnande till sambo som endast angivits med namn, gäller även efter det att samboförhållandet upphört.

Det särskilda förmånstagarförordnandet gäller till dess att försäkringstagaren ändrar eller återkallar det. Ett förmånstagarförordnande kan dock göras oåterkalleligt och kan då inte återkallas eller ändras utan förmånstagararens samtycke.

Om försäkringstagaren avlider tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, förmånstagare. Om vid försäkringstagarens död ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare tillfaller försäkringsbeloppet eller försäkringen, vid försäkring på annans liv, försäkringstagarens dödsbo.

Särskilt livsfallförordnande

I ett livsfallförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Om försäkringstagaren vill göra ett särskilt livsfallförordnande ska detta anmälas skriftligen till Folksam. Anmälan kan göras i samband med tecknandet av försäkringen eller senare. Livsfallförordnandet gäller från och med den dag anmälan inkommer till Folksam.

Förfoganderätt

Efter försäkringstagarens död har förmånstagaren förfoganderätt till försäkringen. Förmånstagaren kan göra samma ändringar som försäkringstagaren kunnat. Försäkringstagare som inte vill att förfoganderätt ska gälla, måste anmäla detta till Folksam.

Omyndig försäkringstagare eller försäkringstagare som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare

Ansökan för försäkringstagare som är omyndig eller som vid tecknandet av försäkringen företräds av god man eller förvaltare, omfattar inte något förmånstagarförordnande. När förmånstagarförordnande saknas vid försäkringstagarens dödsfall, tillfaller utfallande försäkringsbelopp eller försäkringen försäkringstagarens dödsbo.

Avstående

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagar rätt. Ett avstående kan inte villkoras och avser, för förmånstagare med förfoganderätt, alla framtida utbetalningar. I avstående eller avliden förmånstaga res ställe träder den/de förmånstagare som är närmast i tur, enligt förordnandet, in. Har ett avstående gjorts och det senare inte går att verkställa förmånstagarförordnandet för att det saknas förmånstagare, återinträder den som tidigare gjort avstående.

Återköp

Återköp

Med återköp menas att Folksam helt eller delvis köper tillbaka försäkringsavtalet före den tidpunkt då det löper ut. Enligt försäkringsavtalslagen är återköp inte tillåtet under det första försäkringsåret. Vid pantsatt försäkring krävs samtycke av panthavaren för att återköp ska kunna genomföras.

Särskilt gällande för helt återköp:

- Vid helt återköp upphör försäkringen och därmed återbetalningsskyddet.
- Vid återköp utbetalas ett värde motsvarande försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Läs mer om justeringar under *Överskott och försäkringskapital*.

Särskilt gällande för delåterköp:

- Försäkringstagaren kan göra ett delåterköp per kalendermånad.
- Det återstående försäkringskapitalet måste vara minst 30 procent av prisbasbeloppet efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift.
- Vid delåterköp utbetalas det belopp försäkringstagaren begärt. Avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter, kvarstående avkastningsskatt samt återköpsavgift sker från kvarvarande försäkringskapital. Läs mer om justeringar under *Överskott och försäkringskapital*.
- Värdet på återbetalningsskyddet minskar procentuellt lika mycket som försäkringens värde minskar.

Särskilt gällande för delåterköp under utbetalningstid:

- Om delåterköp sker innan utbetalningsbelopp fastställts kommer utbetalningsbeloppet (inklusive garanterat belopp) att räknas om och ett nytt lägre utbetalningsbelopp kommer att utbetalas för innevarande månad.
- Om delåterköpet sker mellan att utbetalningsbelopp fastställts och månadsutbetalning, kommer delåterköpet att registreras som om det ska göras efter ordinarie månadsutbetalning och utbetalningarna (inklusive garanterat belopp) kommer att räknas om och sänkas först månaden efter.
- Om delåterköp sker efter utbetalning skett kommer nytt lägre utbetalningsbelopp (inklusive garanterat belopp) att räknas om till månaden efter.

Återköpsavgift

Återköpsavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan vara lön till Folksam's försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för återköpet ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Folksam har rätt att ändra avgiften och sättet att ta ut den. Se aktuella återköpsavgifter som finns på folksam.se/aterkop.

Återköpsreglerna kan ändras.

Utbetalning

I samband med tecknandet av försäkringen bestämmer försäkringstagaren hur och när utbetalningen ska ske. Vad som gäller enligt försäkringsavtalet framgår av försäkringsbeskedet

Valbara utbetalningssätt är följande

Engångsutbetalning – Hela försäkringskapitalet betalas ut vid ett tillfälle*.

Periodisk, temporär – Försäkringskapitalet betalas ut under en tid av som kortast 2 år och som längst 30 år.

* Engångsutbetalning är endast valbart för försäkringar tecknade från och med 2016-06-01.

Fram till dess att utbetalningen påbörjas är det ofta möjligt att ändra utbetalningssätt.

Vid ändring av utbetalningssätt förändras alltid utbetalningsbeloppet.

Utbetalning vid avtalad slutålder, livsfall

Folksam börjar betala ut från försäkringen till försäkringstagaren vid den avtalade slutåldern.

Om försäkringstagaren anmält ett livsfallsförordnande så betalar Folksam ut från försäkringen till vald förmånstagare.

Utbetalning vid dödsfall

Folksam börjar betala ut från försäkringen till förmånstagare eller om ett förmånstagarförordnande inte går att verkställa för att det saknas förmånstagare eller försäkringen gäller utan förmånstagarförordnande, till dödsboet. Vid försäkring på annans liv görs utbetalning till försäkringstagare. Utbetalning sker från och med månaden efter den försäkrades dödsfallsmånad.

Om Folksam börjar betala ut från försäkringen, som avser livsfall, för den försäkrades dödsfallsmånad anses den utbetalningen som riktigt utbetalad och kan inte återkrävas av Folksam.

Om förmånstagare har förfoganderätt bestämmer denne hur utbetalning ska göras. Om förmånstagare saknar förfoganderätt görs utbetalning i enlighet med vad försäkringstagaren föreskrivit.

Utbetalningen upphör senast den månad då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år.

Ändring av utbetalningstid

Innan försäkringen har börjat utbetalas, finns rätt att ändra utbetalningstiden. Vid ändring av utbetalningstiden förändras utbetalningsbeloppet.

Förtida uttag

Försäkringstagaren kan ta ut försäkringen i förtid, så kallat förtida uttag. Försäkringstiden måste dock vara minst 10 år.

Uppskjutet uttag

Försäkringstagaren kan senarelägga start av utbetalning av försäkringen, så kallat uppskjutet uttag.

Förlängning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan, i samband med att utbetalningen ska påbörjas, förlänga utbetalningstiden, som längst 30 år.

Avkortning av utbetalningstid

Försäkringstagaren kan korta ner utbetalningstiden. Försäkringstiden måste dock vara minst 10 år.

Ändring från periodisk/temporär till engångsutbetalning

Vid ändring till engångsutbetalning, när kortare tid än två år återstår till utbetalningstillfället från ändringstidpunkten, gäller att värdet som utbetalas är försäkringskapitalet efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter. Värdet kan justeras på samma sätt som vid återköp. Läs mer om justeringar under *Överskott och försäkringskapital*. Försäkringstiden måste dock vara minst 10 år.

Tidpunkt för utbetalning och räntebestämmelser

Utbetalning ska normalt ske senast en månad efter det att den som gör anspråk på beloppet fullgjort vad som krävs för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Vid dröjsmål med utbetalning betalar Folksam ränta enligt räntelagen (1975:635).

Även om dröjsmål inte föreligger och Folksam inte betalar dröjsmålsränta, utgår så kallad förräntningsrörelseränta, motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter, från och med den 31:a dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår.

Utbetalningstermin

Utbetalningstermin, det vill säga med vilken regelbundenhet försäkringskapitalet betalas ut, är normalt månadsvis i efterskott. Om det totala utbetalningsbeloppet för perioden understiger 2 procent av prisbasbeloppet, har Folksam rätt att ändra utbetalningstid och utbetalningstermin.

Om försäkringskapitalet vid avtalad utbetalningstidpunkt är lägre än de minimigränser som Folksam vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

Anmälan vid dödsfall

Vid dödsfall ska anmälan göras till Folksam snarast möjligt. Dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket ska bifogas anmälan. På begäran ska kompletterande handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till utbetalning lämnas utan kostnad för Folksam. Av Folksam begärt läkarintyg bekostas dock av Folksam.

Medgivande för Folksam att, för bedömning av försäkringsansvar, inhämta upplysningar från läkare, sjukhus, annan vårdinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning eller annan kommunal/statlig verksamhet ska lämnas om Folksam begär det. Om bedömning inte kan ske på grund av att medgivande inte lämnats, föreligger inte rätt till ersättning.

Den som gör anspråk på utbetalning ska, om annan än försäkringstagaren, styrka sin rätt till beloppet.

Avgifter och skatter

Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka dessa kostnader har Folksam rätt att ta ut avgifter från försäkringen.

Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden. Kostnadsutjämning får ske över tiden.

I samband med att försäkringen tecknas lämnar Folksam information om vilka avgifter som tas ut samt storleken på avgifterna. För aktuella avgifter se prislista, som finns på Mina sidor, på folksam.se.

Skatter

Avkastningsskatt

Sparandet beskattas enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kapitalunderlag är ingående värde den 1 januari plus hela värdet av premieinsättningar under perioden januari – juni och halva värdet av premieinsättningar under perioden juli – december. Skatteunderlag är kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan den 30 november föregående beskattningsår plus en procentenhet, dock minst 1,25 procent. Skatteunderlaget beskattas sedan med 30 procent.

Avkastningsskatten betalas in av Folksam, som är den skattskyldiga. Folksam tar ut skatten månadsvis genom uttag från försäkringskapitalet. Utbetalning från en kapitalförsäkring är inkomstskattefri och avdrag får inte göras för inbetald premie.

Inkomstskatt

Utbetalning från en kapitalförsäkring är fri från inkomstskatt och försäkringstagaren får inte göra avdrag i deklaration för inbetald premie.

Övrigt

Årlig information

En gång om året lämnar Folksam information om värdet på försäkringen. Informationen visar hur sparandet i försäkringen har utvecklats, de premier som placerats på försäkringen, utbetalda belopp och de avgifter som belastat försäkringen. Värdeutvecklingen kan även följas på folksam.se, under Logga in – Mina sidor.

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hantlar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771-950 950.

Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Folksam följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Folksam med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Folksam har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra bolag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshantering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd klarar vi ofta upp på ett enkelt sätt. Kontakta därför först den som tagit hand om ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss

telefon: 0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, så har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta kundombudsmannen

telefon: 020-65 52 53
e-post: kundombudsmannen@folksam.se
webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsbolaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm
telefon: 08-508 860 00
e-post: arn@arn.se
webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription).

Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Begreppsförklaringar

Arvsberättigade släktingar

Med begreppet arvsberättigade släktingar avses fysiska personer som är släkt med försäkringstagaren och som har arvsrätt enligt lag efter denne. Med arvsberättigade släktingar avses även fysiska personer som genom adoption har arvsrätt efter försäkringstagaren. Med arvsberättigade släktingar avses således inte exempelvis efterlevande make, inte heller Allmänna arvsfonden. Fördelning av försäkringsbelopp mellan de arvsberättigade släktingarna sker efter vad som gäller för arvsrätten efter försäkringstagaren.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd är ett samlingsnamn för olika typer av skydd som ger ekonomisk ersättning vid den försäkrades dödsfall.

Förköpsinformation

Information om försäkringen som försäkringsgivaren enligt lag måste lämna inför tecknandet.

Förmånstagare

Förmånstagare är den som enligt försäkringens förmånstagarförordnande har rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen.

Försäkrad

Fysisk person på vars liv eller hälsa en försäkring gäller.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagare är den som kan ha rätt till försäkringsbeloppet eller försäkringen. Förmånstagarförordnandet, som är en del av försäkringsavtalet, är ibland standardiserat. Det kan försäkringstagaren oftast ändra på genom att anmäla ett särskilt förmånstagarförordnande.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringshandlingar

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, om försäkringstid, premiebetalningstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring under försäkringstiden framställs nytt försäkringsbesked eller tillägg till försäkringsbeskedet som sänds till försäkringstagaren.

Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det aktuella värdet på försäkringen. Försäkringskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning.

Försäkringstagare

Den som ingått försäkringsavtal med Folksam och som äger försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare.

Försäkringstid

Försäkringstiden är den tid som försäkringen gäller. Utbetalningstiden, det vill säga den tid som det sker utbetalning från försäkringen, ingår i försäkringstiden.

Garanterat försäkringsbelopp

Det lägsta försäkringsbelopp som Folksam garanterar att betala ut enligt försäkringsavtalet och enligt gjorda inbetalningar.

Livsfallsförordnande

I ett livsfallsförordnande kan försäkringstagaren välja vem som får försäkringsbeloppet vid vald slutålder.

Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Prisbasbeloppet används som underlag vid olika beräkningar, till exempel pensioner.

Reallokering

Reallokering betyder återtag, det vill säga att försäkringsgivaren minskar det preliminärt fördelade överskottet på försäkringen.

Tillgångsslag

Tillgångar som försäkringens premier placeras i, till exempel aktier och fastigheter.

Traditionell förvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringsgivare bestämmer hur pengarna ska placeras och som normalt innehåller någon form av garanti.

Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd är en typ av efterlevandeskydd som innebär att hela eller en del av försäkringskapitalet betalas ut vid den försäkrades död.

Återköp

Försäkringen utbetalas i förtid med ett engångsbelopp. Särskilda regler finns som inskränker rätten till återköp.